

**Vērgales pagasta muzeja un Vērgales
muižas kompleksa
darbības un attīstības stratēģija
2017.-2023. gadam**

2017.gads, Pāvilosta

Saturs:

Muzeja, kā objekta ilgtermiņa darbības satura apraksts

1.Esošās situācijas analīze- kultūras mantojuma objekta organizācijas apraksts	3
2.Muzeja misija, vīzija, vērtības	4
3.Muzeja darbības virzieni (mērķi), prioritārie uzdevumi	4
4.Muzejā iekšējās un ārējās darbības vides faktoru analīze	4
5. Muzejā plānotie pakalpojumi un to attīstība	8
6. Publicitāte	9
7. Muzeja darbības ilgtspēja	9

Vērgales muižas kompleksa infrastruktūras apraksts

8. Projekta īstenotājs	10
9.Teritorija, kurā plānots īstenot infrastruktūras attīstības projektu	10
10. Infrastruktūras attīstības projekta mērķis	10
11.Infrastruktūras attīstības projekta nepieciešamais pamatojums	10
11.1.Problēmsituācija, kuru risina infrastruktūras projekts	10
11.2.Sasaiste ar darbības programmu “Izaugsme un nodarbinātība” un valsts ilgtermiņa plānu Baltijas jūras piekrastei	12
11.3.Sasaiste ar Pāvilostas novada attīstības programmu un investīciju plānu	13
11.4.Sasaiste ar iepriekšējā plānošanas periodā īstenotajiem, īstenošanā esošajiem vai plānotajiem projektiem	14
12.Infrastruktūras apraksts projektā plānotām aktivitātēm	14
13.Galvenie sociālekonomiskie ieguvumi	15
14.Infrastruktūras attīstības projekta ilgtspēja	16
15.Risku izvērtējums infrastruktūras attīstības projekta īstenošanā, ietverot risku prevenciju	16
16.Indikatīvs infrastruktūras attīstības projekta īstenošanas laika plāns kalendāro mēnešu griezumā	18

1. Esošās situācijas analīze- kultūras mantojuma objekta organizācijas apraksts

Muzeja darbības pilnvarojums

Vērgales pagasta muzejs ir Pāvilostas novada pašvaldības iestāde. Vērgales pagasta muzejs ir sabiedrībai pieejama pētnieciska un izglītojoša Pāvilostas novada domes iestāde, kura, balstoties uz muzeja krājumu un tā izpētes rezultātiem, mūsdienīgām metodēm realizē valsts kultūrpolitiku novada vēstures mantojuma apzināšanā, izpētē, saglabāšanā un popularizēšanā.

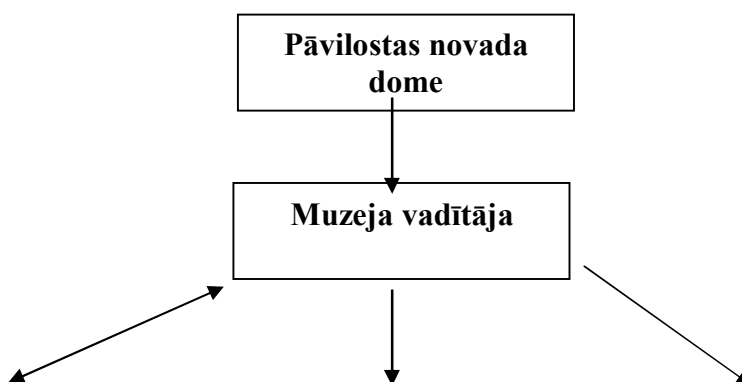
Vērgales pagasta muzeja “Vidējā termiņa muzeja darbības un attīstības stratēģija 2017.-2022. gadam” ir muzeja darbības un finanšu plānošanas vadības dokuments, kas ļauj noteikt muzeja nozīmi un lomu Pāvilostas novadā un sabiedrībā vispār, apzināt prioritātes, mērķus un uzdevumus turpmākās darbības nodrošināšanai un sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, kā arī nepieciešamo finansējumu un to avotus izvirzīto iniciatīvu sasniegšanai.

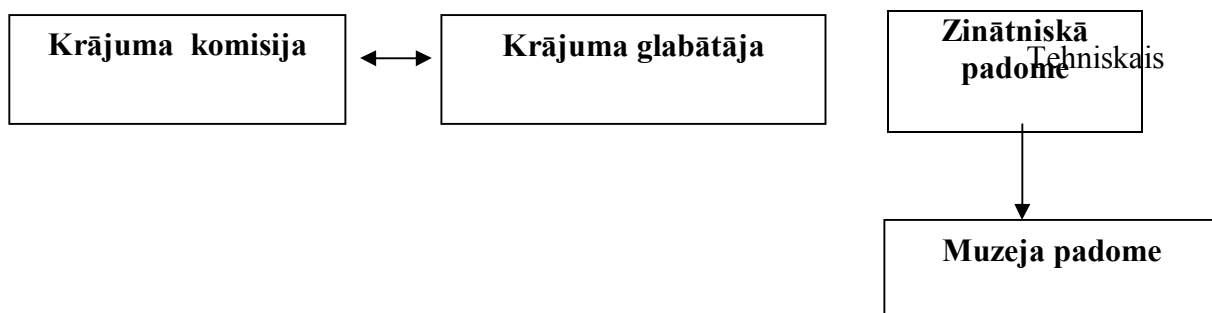
1.2. Muzeja vadības modeļa un organizatoriskās struktūras definēšana un raksturojums

Muzeja darbības pamats ir Vērgales pagasta muzeja Nolikums, apstiprināts Pāvilostas novada domes 31.05.2012. sēdes protokols Nr 6., 18§.

Vērgales pagasta muzeja juridiskās darbības bāze ir LR Muzeja likums, MK Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu Nr. 956, Pāvilostas novada domes sasītošie noteikumi, Pāvilostas novada attīstības programma 2012.- 2018. gadam, Vērgales pagasta muzeja krājuma noteikumi.

Vērgales pagasta muzeja struktūrshēma.

2. Muzeja misija, vīzija, vērtības

Vērgales pagasta muzeja **misija** ir Vērgales pagasta kultūrvēsturisko liecību vākšana no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām, to pētīšana, saglabāšana un popularizēšana dažāda vecuma pagasta iedzīvotājiem un viesiem, radīt viņos interesi par Vērgales pagasta un tā apkārtnes vēsturi, ievērojamiem novadniekiem un šodienas notikumiem, celt pagasta iedzīvotāju patriotisma un lepnuma jūtas par piederību Vērgales pagastam.

Vīzija: Vērgales pagasta muzejs ar Vērgales muižas kompleksu ir atpazīstams un pieprasīts kultūrvēsturisks objekts, kas ļauj baudīt kultūras vērtības un sakārtotu vidi, sniedzot daudzpusīgus pakalpojumus, atbilstoši vietas unikalitātei, apmeklētāju interesēm un vajadzībām.

3. Muzeja darbības virzieni (mērķi), prioritārie uzdevumi

Vērgales pagasta muzejam ir četri darbības pamatvirzieni:

1. Vērgales pagasta muzeja misijai atbilstoša krājuma veidošana un uzturēšana.
2. Kultūrvēsturisku vērtību pētīšana Vērgales pagastā, izmantojot muzeja krājumu un meklējot citus vēstures avotus.
3. Muzeja krājuma un pētniecības darbu rezultātu popularizēšana un komunikācija dažāda veida iedzīvotāju grupās.
4. Muzeja turpmākās darbības nodrošināšana sadarbībā ar pašvaldību.

Muzeja darbības mērķi un uzdevumi

Vērgales pagasta muzejs turpmākiem 5 gadiem izvirza šādus mērķus un galvenos uzdevumus:

1. **Mērķis:** Realizēt valsts kultūrpolitiku pagasta un novada kultūras mantojuma apzināšanā

(saskaņā ar Kultūrpolitikas vadlīnijām, sk.1. strat. Mērķis):

Uzdevumi: 1.1. Papildināt un pilnveidot muzeja krājumu, atbilstoši muzeja misijai un mērķiem, Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu un Vērgales pagasta muzeja krājuma noteikumiem.

1.2. Radīt iespējas plašākai muzeja krājuma pieejamībai sabiedrībā.

1.3. Nodrošināt krājuma glabāšanas un saglabāšanas apstākļus.

2. Mērķis: Valsts un vietējās nozīmes kultūrvēsturisku objektu Vērgales pagastā, pētīšana (Pāvilostas novada attīstības programma 2012.- 2018. gadam)

Uzdevumi:

2.1. Pētīt, meklēt informāciju muzeja krājumā un citos izziņas avotos par kultūrvēsturiskiem objektiem Vērgales pagastā.

2.2. Veidot kolekcijas par Pāvilostas novada attīstības programmā 2012.- 2018. gadam, norādītajiem valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem pagastā.

3. Mērķis: Veidot neformālās un dzīves izglītības piedāvājumu vietējiem iedzīvotājiem. (Pāvilostas novada attīstības programmā 2012.- 2018.p.9.4.)

Uzdevumi:

3.1. Akcentēt jauniešu un viņu ģimeņu iesaistīšanu praktiskai darbībai Vērgales kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanā, paaugstināt brīvā laika pavadīšanas kvalitāti.

3.2. Organizēt izglītojoša rakstura pasākumus, spēles pirmsskolas un skolas vecuma bērniem. Skolēnu veiktos pētnieciskos darbus par pagastu popularizēt muzejā.

4. Mērķis: Meklēt iespējas un risinājumus muzeja piedāvājuma nodrošināšanai un paplašināšanai, veidot augstas kvalitātes dzīves vidi sadarbībā ar novada pašvaldību.

Uzdevumi:

4.1. Muzeja ekspozīcijas telpas rekonstrukcija.

4.2. Paplašināt muzeja sadarbības partneru loku, piesaistīt projektu investīcijas muzeja telpu labiekārtošanai.

4.3. Izveidot muzeja mājas lapu, lai pēc iespējas plašāku iedzīvotāju loku informētu par muzeja piedāvājumu.

4. Muzeja darbības virzieni, prioritārie uzdevumi

Īss vēstures apskats

Vērgales pagasta muzejs dibināts 1992. gada martā, apkopojot vēstures entuziasta un novadpētnieka Alfrēda Šnipkes savāktās un sistematizētās materiālas un nemateriālās kultūrvēsturiskās liecības par Vērgales pagastu. Muzejs darbojas bijušajā Vērgales spirta darītavā (spirta brūzī). Vērtīgākie eksponāti ir senie darbarīki, arheoloģiskie materiāli no vietējiem izrakumiem. Muzejā tiek rīkotas izstādes, lekcijas, konsultācijas, tikšanās ar vēsturniekiem, vēstures materiālu kolekcionāriem.

Lieliska liecība par Vērgales pagastu no vissenākiem līdz kolhoza “Ļeņina ceļš” laikiem ir Alfrēda Šnipkes sarakstītās un izdotās grāmatas “Vērgales laiku lokos” (Apceres un materiāli) Rīga, Avots, 1992.g. un “Vērgales laiku lokos 2”m LPA, LiePa, 2006.g. Muzejs papildus saviem tiešajiem pienākumiem piedāvā ekskursijas sertificēta gida pavadībā Vērgales muižas kompleksā, Vērgales baznīcā un Vērgales pagasta teritorijā. Pēc ekskursantu pieprasījuma ekskursijas notiek latviešu, krievu un angļu valodā.

Ārējās darbības vides izvērtējums.

Būtiski muzeja darbību ir ietekmējuši vairāki faktori:

1. Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, kas pavērsusi plašas iespējas tūristu piesaistei no dažādām valstīm, kā arī projektu un fondu līdzekļu saņemšanas iespēju muzeja piedāvājuma kvalitātes uzlabošanai un tālākai attīstībai.
2. Sakārtota likumdošana, saistīta ar muzeju pārvaldību, izstrādāti noteikumi par Nacionālo krājumu, kas palīdz muzeju darbiniekiem tiešajā darbā, veicot kultūrvēsturisko vērtību dokumentēšanu, restaurēšanu, glabāšanu un saglabāšanu.
3. Muzeja krājuma kopkataloga veidošanas uzsākšana un turpināšana, kas muzeja darbiniekus motivē savas darba vides sakārtošanai atbilstoši pastāvošai likumdošanai, kā arī iepazīstina ar kolēģu ieguvumiem neklātienē.
4. IT tehnoloģiju strauja ienākšana muzeja vidē, tādējādi radot jaunu iespēju popularizēt, iepazīstināt un rast interesi par muzejā esošo krājumu plašam iedzīvotāju lokam Latvijā un ārvalstīs.
5. Muzeja apmeklētību tiešā veidā ietekmē demogrāfiskā situācija valstī. Pēdējos gados šai ziņā Vērgales pagastā ir pozitīvas pārmaiņas- dzīvo arvien vairāk jaunu ģimeņu, kas meklē alternatīvā brīvā laika pavadīšanai, tādējādi radot izaicinājumu muzejam savā darbībā.
6. Muzeju prioritāte ir sadarbības uzlabošana ar Pāvilostas novada pašvaldību, iepazīstinot ar paveikto novada tēla popularizēšanā un piesaistot pašvaldības līdzekļus plānotā budžeta ietvaros muzeja rekonstrukcijā atbilstošu mūsdienu prasībām.

Muzeja darbības spēju izvērtējums

1. Muzeja darbības tālāko virzību nosaka muzeja darbinieku spēja ieklausīties sabiedrībā, lai ieinteresētu katru iedzīvotāju segmenta daļu, uzrunātu viņu atbilstoši izvirzītajām prasībām, tajā pašā laikā sniedzot kvalitatīvu pakalpojumu informācijas vai vizuālā formātā.

2. Muzeja darbinieki finanšu ietvaros ir labiekārtojuši krātuves telpas krājuma glabāšanai. Lai krājums parādītos izstādēs un ekspozīcijās, nepieciešams rekonstruēt izstāžu telpu atbilstoši mūsdienu prasībām un noteikumiem par Nacionālo krājumu. Tāpat muzejs apsver iespējas meklēt risinājumus rast telpas muzeja darbības dažādošanai.

3. Lai spētu nodrošināt komunikāciju ar sabiedrību, veikt krājuma apstrādi un padziļināt zinātniski pētniecisko darbu, muzeja darbiniekiem trūkst kapacitātes, laika slodzes ietvaros. Attiecīgi, uzlabojot darbu ar apmeklētājiem un palielinot budžeta daļu ar muzeja ienākumiem, palielinātos iespēja izmainīt cilvēku un finanšu resursus ar pozitīvu līkni.

4. Nenovērtējams faktors muzeja darbā ir regulāra kvalifikācijas paaugstināšana. Muzeja darbinieki:

- seko Likumdevēja izdotajiem likumiem un noteikumiem;
- gūst informāciju un praktisku palīdzību instancēs, kuru pakļautībā atrodas;
- piedalāsursos, semināros un akcijās;
- viesojas citos muzejos;
- izmanto informatīvo vidi internetā un bibliotēkās.

5. Pēdējos gados izveidojusies laba sadarbība ar Vērgales pamatskolas audzēkņiem. Skolēni ar entuziasmu piedalās Muzeju naktī, labprāt iesaistās pārējos muzeja rīkotajos pasākumos. 2013. gadā Muzeju nakts ietvaros tika aizsākta tradīcija 9. klašu audzēkņiem “Atstāj savu vārdu pagasta vēsturē”, kas rosina katru pagasta iedzīvotāju jau no bērnības apzināt savas dzimtās saknes, lepoties ar piederību savam pagastam.

Lai gūtu priekšstatu par pareizi izvirzīto mērķu deleģēšanu, regulāri tiek uzklauts pašvaldības darbinieku viedoklis. Neatsveramu palīdzību izstāžu un ekspozīciju estētiskā noformēšanā sniedz Vērgales pamatskolas pensionētie skolotāji.

Muzeja telpu noslogojuma un apmeklētāju skaita raksturojums/prognoze

Vērgales pagasta muzejā apmeklētāju uzskaitē tiek vesta muzeja žurnālā. Šeit arī var saņemt gida pakalpojumus, līdz ar to uzskaitē tiek vesta arī par tūristu grupām, kas apmeklē vietējos objektus.

Tūristu apmeklējuma skaits, vadoties pēc muzeju uzskaites datiem

Gads	Vērgales pagasta muzejs
2011.	239
2012.	257
2013.	180 (remonts)
2014.	272
2015.	304
2016.	342

Pēc projekta realizācijas un minēto objektu iekļaušanās vienotā Baltijas jūras piekrastes tūrisma piedāvājuma tīklā, plānots ka vidēji tūristu apmeklējums Vērgales pagasta muzejam pieaugs ap 30 reizēm. Lielāka tūristu un apmeklētāju plūsma Vērgales muižas kompleksa ēkām būs vasaras mēnešos, bet projektā atjaunotās ēkas pildīs arī pašvaldības iestāžu funkcijas. Plānoto apmeklētāju skaits visam Vērgales muižas kompleksam pieaugs aptuveni līdz 9000 apmeklētāju gadā līdz 2023. gadam.

Īstermiņa muzeja darbības plāna īstenošana:

Sniegt iespēju apmeklētājiem iepazīties ar muzejā esošajiem krājumiem;
 Radīt iespēju plašāki muzeja krājuma pieejamībai sabiedrībai.
 Veidot pagasta apkārtni ar kultūrvēsturiskajiem objektiem kā atpazīstamu vidi.
 Iesaistīt interaktīvos un muzejpedagoģiskos pasākumos dažāda vecuma sabiedrības pārstāvjus;
 Motivēt muzeja darbiniekus izvirzīto stratēģisko mērķu izpildei;
 Palīdzēt veidot pozitīvu sabiedrisko domu pagastā;
 Piedāvāt apmeklētājiem iesaistīties aktīvā muzeja krājuma izzināšanā.

Ilgtērmiņa muzeja darbības stratēģijas plānošana sniegs iespēju novada iedzīvotājiem un tūristiem:

Īstenot muzeja misijā definētos mērķus un nodrošināt to ilgtspējību;
 Veicināt informāciju tehnoloģiju piesaisti muzeja krājuma eksponēšanā;
 Iesaistīties dialogā ar novada pašvaldību turpmākās darbības nodrošināšanai un finanšu līdzekļu piesaistei no fondiem un programmām.

5. Muzejā plānotie pakalpojumi un to attīstība

N.P.K.	Objekta un pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma apraksts	Pakalpojumu pieprasījuma pamatojums
1.	Vērgales muižas komplekss kā vienots tūrisma piedāvājums	Tūristiem tiks piedāvātas tematiskas ekskursijas par Vērgales muižas kompleksu, tās pasniedzot atraktīvi, gan barona Bēra, kā gida pavadībā, gan muižas baroneses pavadībā.	Lai piesaistītu tūristus, apskates objekts ir jāpasniedz atraktīvi, netradicionāli, neformālā gaisotnē, radot vīziju par attiecīgo laikmetu.
2.	Unikālais manteļskurstenis-piedāvājums tūristiem	Tūristiem kā apskates objekts tiks piedāvāts manteļskurstenis, kuru tūristi varēs	Manteļskurstenis, kā apskates objekts tūristiem tiks pasniegts ar pievienoto vērtību.

		arī praktiski izmantot, piedāvājot īpašos piedāvājumus: Vērgales muižas zupas ēšana, muižkunga gaļas cepšana vai muižas īpašā vīna degustācija.	
3.	Vietējās vēstures stundas interesentiem	Atraktīvi, teatralizēti pasniegta vietējā vēsture- teikas, nostāsti, spoku stāsti, leģendas, patiesi notikumi par Vērgali	Lai iepazīstinātu un piesaistītu tūristus, kā arī izglītotu pašus vērgalniekus, teatralizēti (nelieli uzvedumi) un atraktīvi pasniegta vietējā vēsture Vērgales muižu izmantojot par skatuvi.

6. Publicitāte

Informācija par projekta gaitu un rezultātiem tiks ievietota Pāvilostas novada mājas lapā www.pavilosta.lv, kā arī Pāvilostas novada avīzē „Pāvilostas Novada Ziņas”, Liepājas reģiona laikrakstos. Informācija par Vērgales muižas kompleksu tiks ievietota visos Pāvilostas novada un Liepājas reģiona tūrisma bukletos un citos materiālos. Informācija par Vērgales muižu tiek un arī turpmāk tiks ievietota daudzos publicitātes materiālos un mājas lapās, kurās tiek publicēta informācija par Latvijas pilīm un muižām, līdz ar to tiks popularizēta plašākam Latvijas iedzīvotāju un ārvalstu viesu lokam.

7. Objekta darbības ilgtspēja

Projekta realizācijas rezultātā jaunradītā un rekonstruētā infrastruktūra no pašvaldības puses tiks uzturēta kārtībā, sakopta un kalpos tiem mērķiem, kas projektā ir paredzēti, vismaz piecus gadus pēc projekta īstenošanas. Tam tiks izdalīti līdzekļi no pašvaldības budžeta, lai šo infrastruktūru uzturētu kārtībā vismaz piecus gadus pēc projekta īstenošanas. Projekta realizācija palīdzēs Vērgales pagasta muzejam piesaistīt vairāk apmeklētājus, tai skaitā tūristus. Projektam būs multiplikatīvs efekts, jo jaunradītie rezultāti tiks popularizēti tūrisma bukletos, mājas lapās un tūrisma gadatirgos, kā jauns komplekss tūrisma piedāvājums, kas balstoties uz sakārtotu infrastruktūru, “apaug” ar citiem tūrisma piedāvājumiem.

Atjaunojamās vai pārbūvējamās infrastruktūras apraksts

“Vērgales muižas kompleksa atjaunošana un teritorijas labiekārtošana”

8. Projekta īstenotājs: Pāvilostas novada pašvaldība

9. Teritorija, kurā plānots īstenot infrastruktūras attīstības projektu

10. Infrastruktūras attīstības projekta mērķis

Saglabāt, atjaunot un attīstīt Pāvilostas novada kultūrvēsturisko mantojumu- Vērgales muižas kompleksu, pilnveidojot kultūrvēsturiskā mantojuma objekta tūrisma piedāvājumu, to attīstībai nepieciešamo infrastruktūru un radot jaunus pakalpojumus, tādējādi veicinot reģiona iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanos, tūrisma un ekonomikas/uzņēmējdarbības attīstību.

11. Infrastruktūras attīstības projekta nepieciešamais pamatojums

11.1. Problēmsituācija, kur risina infrastruktūras projekts

Pāvilostas novada pašvaldība īsteno projektu, lai sakārtotu savu vēsturisko infrastruktūru, kas ir saistoša tūrisma attīstībai, tai skaitā kultūras pieminekļus, saglabātu tos nākamajām paaudzēm, kā sava laika lieciniekus. Ņemot vērā novada atrašanās vietu pie Baltijas jūras, viena no novada attīstības prioritātēm ir tūrisms, kas ir minēts Pāvilostas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam: vīzijā ir minēts, ka Pāvilostas novads ir tūristiem ērti sasniedzams novads ar bagātu dabas, kultūrvēsturisko un tradīciju mantojumu Latvijā un Kurzemes reģionā. Pāvilostas novada unikālās vērtības

saistās galvenokārt ar neaizsalstošu ostu un plašo tūrisma piedāvājumu. Viens no populārākiem kultūrvēsturiskiem tūrisma objektiem novadā ir Vērgales muižas komplekss. Izveidojot sakārtotu un vienotu tūrisma infrastruktūru un iekļaujot to vienotā Latvijas jūras piekrastes tūrisma maršrutā, kopumā pieaugs tūristu un apmeklētāju skaits gan katram objektam atsevišķi, gan visam tūrisma maršrutam kopumā. Tas savukārt dos savu ieguldījumu vietējā uzņēmējdarbībā, īpaši uzņēmējdarbībā, kas saistīta ar tūrismu un tā apkalpošanu. Tiktu popularizēti gan Pāvilostas novada kultūrvēsturiskie objekti, gan vietējo uzņēmēju piedāvājums tūristiem. Uz šo atjaunoto un labiekārtoto tūrisma objektu bāzes radoši un aktīvi vietējie iedzīvotāji varētu “uzbūvēt” savu tūrisma piedāvājumu, piemēram mājražotāji, mājamatnieki, vietējo tradīciju piedāvājums u.c. kuru piedāvātu savu produkciju vai pakalpojumu minētos objektos, kas savukārt paplašinātu tūrisma piedāvājumu novadā un visā tūrisma piekrastes objektu ķēdē kopumā.

Vērgale atrodas 30 km uz Z no Liepājas. Tās teritorija, galvenokārt, plešas piejūras zemienē, austrumu daļa iesniedzas Rietumkurzemes augstienē. Vērgale ar vārdu “Virgenare” dokumentā – Kurzemes sadalīšanas līgumā starp Kurzemes bīskapu un vācu ordeni pirmo reizi minēta 1253.gadā. **Muižas komplekss** - Vērgales muiža piederēja pie Kuldīgas komtura zemēm. No 1574. - 1612. g. muiža pieder Noldem. No 1612. - 1720. g. muiža piederēja H. fon Sakena (Heinrich v. Sacken) dzimtai. No 1722. g. līdz 1920. g. muiža pieder Ugāles baronam Georgam Dītriham fon Bēram (Georg Dietrich v. Behr). No 1919. - 1922. g. muižu rentēja Zariņš (Zaring), bet no 1922. g. pilī iekārtoja skolu. Muižas apbūve veidojusies sākot ar 18. gs. Kungu māja celta 18. gs., bet 1837. g. pēc barona Bēra pasūtījuma pārbūvēta vēlā klasicisma - ampīra stilā. Ēkai uzbūvēts otrais stāvs un portiki garenfasādēs, galvenajā fasādē - dzimtas ģerboņa cilnis. Pilī fragmentāri saglabājusies šī perioda interjeru apdare - krāsnis, logailu panelējums, koka kāpnes. Arī saimniecības ēkas - klēts un muižkunga dzīvojamā māja. Stallis, smēde, šajā laikā pārbūvēti, pielāgojot jaunā stila prasībām, veidojot vienotu apbūves ansambli. Pie pils, 19. gs. vidū, veidots arī ainavu parks ar dīķiem. Vērgales muižas parks ir 3,5 ha liels. Parks stādītās koku rindas veido regulāru zīmējumu. Parkam ir arī vēsturiska nozīme-1905. gadā pie parka kokiem soda ekspedīcija nošāva vairākus Vērgales nemierniekus. Vērgales **muzejs** ir izvietots bijušajā degvīna brūzī. Muzejs iekārtots vienā no Vērgales muižas kompleksa ēkām, bijušajā spirta brūzī. Tajā atrodas arī ļoti seni, unikāli eksponāti - akmens cirvji, senas bronzas rotas lietas. Ēkā saglabāties viens no lielākajiem manteļskursteņiem Kurzemē. Manteļskurstenis ir pavards ar atklātu liesmu ēdienu gatavošanai, bet dūmi tiek izvadīti no telpas pa atklāto skursteņu eju.

Klētī iekārtots **kultūras nams**, pārvaldnieka dzīvoklī – pagasta padome. Kalpotāju dzīvojamā ēkā atrodas **bibliotēka**, komunālā saimniecība, zēnu mājturības un tehnoloģijas kabinets. **Vērgales muižas ansamblis ir viens no savdabīgākajiem ampīra muižas kompleksiem Kurzemē.** Vērgales muižas komplekss ir Pāvilostas novada pašvaldības īpašums. 2010. gadā, Vērgales pagastam pievienojoties Sakas novadam, par pagastu apvienošanās naudu tika saglābts un atjaunots Vērgales muižas jumts, kas bija kritiskā stāvoklī. Sakarā ar jumta bojājumiem un notekcauruļu nolietojumu vai neesamību, stipri tika bojāta arī muižas ēkas fasādes. 2014. gadā pašvaldība par saviem līdzekļiem veica Vērgales muižas fasādes rekonstrukciju, pamatojoties uz ēkas fasāžu arhitektoniskās izpētes rezultātiem. Bez pamatfunkcijām Vērgales muižas komplekss Pāvilostas novadā kalpo kā viens no populārākiem tūrisma objektiem. Vērgales muiža ir biedrības “Latvijas Piļu un muižu asociācija” biedrs un regulāri piedalās visās asociācijas rīkotajās akcijās, vienmēr ir atvērta tūristiem un apmeklētājiem. Projekta ietvaros paredzēts rekonstruēt trīs no Vērgales muižas kompleksa ēkām: „Muzejs”, (būve ar kad apz. 6496 004 0171 001), „Vērgales kultūras nams- pagastmāja” (būve ar kad apz. 6496 004 0095 001), „Doktorāts- bibliotēka”

(būve ar kad. apz. 6496 004 0177 002). Visām trīs ēkām paredzēts rekonstruēt fasādes, atbilstoši fasāžu arhitektoniski mākslinieciskai izpētei. Muzeja ēkai plānots arī nomainīt jumta segumu. Visām ēkām paredzēta pieejamības nodrošināšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām- pandusa izbūve.

Projekta realizācijas rezultātā plānots saglabāt Pāvilostas novada kultūrvēsturisko mantojumu, nodrošinot plašu tā pieeju sabiedrībai. Galvenie uzdevumi ir restaurēt Vērgales muižas kompleksu atbilstoši tās vēsturiskajam veidolam, lai saglabātu un autentiski atjaunotu Vērgales muižas kompleksu atbilstoši Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas izvirzītajām prasībām un saglabātu tā vērtības nākamajām paaudzēm. Popularizēt Vērgales muižu kā tūrisma objektu, piesaistīt arvien vairāk tūristus un interesentus Vērgales muižai un tās kompleksam, ietverot muižas parku. Atjaunojot Vērgales muižas kompleksu, tiks piesaistīti arvien vairāk tūristi un citi interesenti Vērgales muižas kompleksa apskatei, kas tiks piedāvāta kompetenta gida pavadībā. Sakārtotais muižas komplekss priecēs arī pašus vērgalniekus un rosinās lepoties ar savu dzimto vietu, tas kultūrvēsturiskajām bagātībām un seno vēsturi. Tas būs audzinošs piemērs jaunajai paaudzei, kas mācās Vērgales pamatskolā un lepojas ar savu dzimto vietu. Sakārtota apkārtējā vide jau no mazotnes audzina jauno paaudzi būt atbildīgam par kultūrvēsturiskajiem un dabas objektiem, tos novērtēt saglabāt. 2014. gadā VKKF projekta “Vērgales muižas ēku fasāžu arhitektoniski mākslinieciskā izpēte” ietvaros tika veikta ēku fasāžu izpēte, kuru veica arhitekti Kristīne Veinberga un Juris Zviedrāns. Veiktā izpēte kalpoja par pamatu būvprojekta izstrādē. Unikāls ir patreizējā muzejā ēkā esošais manteļskurstenis, kas ir viens no lielākajiem manteļskursteņiem Kurzemē. Tas pēc atjaunošanas darbiem tiks izmantots tūrisma piedāvājumā kā īpašs objekts.

Vērgales muiža, pašreiz Vērgales pamatskola

11.2. Sasaiste ar darbības programmu “Izaugsme un nodarbinātība” un valsts ilgtermiņa plānu Baltijas jūras piekrastei

Projekts atbilst darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” prioritārā virziena “Vides aizsardzības un resursu izmantošanas efektivitāte” specifiskam atbalsta mērķim “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus”. Atjaunojot un sakārtojot kultūrvēsturiskos objektus Vērgales pagasta muzeju un tam pieguļošo teritoriju un

Vērgales kultūras nama ēku, tiks attīstītas esošās funkcijas un piedāvāti jauni pakalpojumi kultūras objektā Vērgales pagasta muzejā un tam pieguļošajā teritorijā, nodrošināta investīciju ilgtspēja un nodrošināta ietekme uz kultūras objekta sociālekonomiskā potenciāla attīstību un integrāciju vietējās ekonomikas struktūrā.

Projekts atbilst Valsts ilgtermiņa tematiskajam plānam Baltijas jūras piekrastei. Piekrastes plānojuma izstrādes **mērķis** ir veicināt Baltijas jūras Latvijas piekrastes, kā saimnieciski aktīvas un kvalitatīvas dzīves, kultūrvides un rekreācijas telpas attīstību, attīstības intereses līdzsvarojot ar dabas un vides aizsardzības prasībām, kas sasaucās ar projektā plānotajām aktivitātēm. Plānā noteikts ka ilgtermiņa attīstība un viena no būtiskākajām ekonomiskās attīstības jomām piekraste ir tūrisma un rekreācijas attīstība. Piekrastes plānojuma risinājumi ir vienošanās piekrastes pašvaldību, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju starpā, kas arī notiek projekta ietvaros, lai investīcijas piesaistītu vietās, kur tās sekmēs dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību, kā arī dos pienesumu tūrisma attīstībai. Piekrastes plānojums ir platforma tematiski saistītu, bet daudzveidīgu tūrisma piedāvājumu veidošanai, atbilstošas uzņēmējdarbības attīstībai, kā arī koordinētai investīciju piesaistei, kas arī tiek veikts projektā. Vienots piekrastes publiskās infrastruktūras tīkls ir nepieciešams, lai uzlabotu sabiedrības piekļuvi piekrastes dabas un kultūras mantojumam, mazinot slodzi uz piekrastes ekosistēmām un veicinot vienotā piekrastes dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un potenciāla izmantošanu. Tas radīs priekšnoteikumus uzņēmējdarbības un vienota piekrastes tūrisma produkta attīstīšanai un mārketingam.

11.3. Sasaiste ar Pāvilostas novada attīstības programmu un investīciju plānu

Pāvilostas novada pašvaldības attīstības programmā 2012.- 2018. gadam ir minētas projektā plānotās aktivitātes:

Rīcības plānā: RV 1.2. Kvalitatīva kultūras, sporta un atpūtas pakalpojumu nodrošinājums, uzdevumā U 1.2.1. Attīstīt kultūras infrastruktūru un pilnveidot kultūras pakalpojumus, minēts: kultūras iestāžu rekonstrukcija, muzeju rekonstrukcija; RV 4. Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana; U 2.4.2. Sekmēt kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu. Aktivitāte: Saglabāts kultūrvēsturiskais novada mantojums. RV 3.3. Tūrisma attīstība; U.3.1. Tūrisma infrastruktūras izveide un uzlabošana: pilnveidot dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma apskates objektus, tos labiekārtojot un nodrošinot to saglabāšanu.

Investīciju plānā paredzēti sekojoši uzdevumi: Vērgales kultūras nama ēkas rekonstrukcija; Pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām Vērgales kultūras namā, Vērgales muzeja ēkas rekonstrukcija; Vērgales bibliotēkas ēkas rekonstrukcija;

Pāvilostas novada pašvaldības attīstības programma ir apstiprināta 28.02.2013. Protokols Nr.5, 10 paragrāfs.

11.4. Sasaiste ar iepriekšējā plānošanas periodā īstenotajiem, īstenošanā esošajiem vai plānotajiem projektiem

Projektam ir tieša sasaiste ar citiem ES projektiem un pašvaldības ieguldījumiem minētajos objektos:

Vērgales muižas kompleksam tika realizēti sekojoši projekti:

ELFLA “Vērgales bibliotēkas telpu rekonstrukcija”, “Vērgales kultūras nama rekonstrukcija”, “Vērgales kultūras nama jumta rekonstrukcija”;

VKKF “Vērgales muižas ēku fasāžu arhitektoniski mākslinieciskā izpēte”;

Pašvaldība ieguldījusi savus budžeta līdzekļus sekojošiem darbiem Vērgales muižas kompleksa atjaunošanā: “Vērgales muižas jumta nomainīšana” un “Vērgales muižas fasādes renovācija atbilstoši veiktai izpētei”.

12. Infrastruktūras apraksts par projektā plānotām aktivitātēm

Projekta ietvaros paredzēts rekonstruēt trīs no Vērgales muižas kompleksa ēkām: „Muzejs”, (būve ar kad apz. 6496 004 0171 001), „Vērgales kultūras nams- pagastmāja” (būve ar kad apz. 6496 004 0095 001), „Doktorāts- bibliotēka” (būve ar kad. apz. 6496 004 0177 002) Visām trim ēkām paredzēts rekonstruēt fasādes, atbilstoši fasāžu arhitektoniski mākslinieciskai izpētei. Muzeja ēkai plānots arī nomainīt jumta segumu. Visām ēkām paredzēts apkārtnes labiekārtojums un pieejamības nodrošināšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām- pandusa izbūve.

Projekta realizācijas rezultātā plānots saglabāt Pāvilostas novada kultūrvēsturisko mantojumu, nodrošinot plašu tā pieeju sabiedrībai. Galvenie uzdevumi ir restaurēt Vērgales muižas kompleksu atbilstoši tā vēsturiskajam veidolam, lai saglabātu un autentiski atjaunotu Vērgales muižas kompleksu atbilstoši Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas izvirzītajām prasībām un saglabātu tā vērtības nākamajām paaudzēm. Sakārtota apkārtējā vide jau no mazotnes audzina jauno paaudzi būt atbildīgam par kultūrvēsturiskajiem un dabas objektiem, tos novērtēt saglabāt.

Vērgales kultūras nams un Vērgales klientu apkalpošanas centrs, bijusī muižas klēts

Vērgales pagasta muzejs dibināts 1992. gada martā, apkopojot vēstures entuziasta un novadpētnieka Alfreda Šnipkes savāktās un sistematizētās materiālās un nemateriālās kultūrvēsturiskās liecības par Vērgales pagastu. Muzejs darbojas bijušajā Vērgales spirta darītavā /brūzī/. Vērtīgākie eksponāti ir senie darbarīki, arheoloģiskie materiāli no vietējiem izrakumiem. Muzejā tiek rīkotas izstādes, lekcijas, konsultācijas, tikšanās ar vēsturniekiem, vēstures materiālu kolekcionāriem. Lieliska liecība par Vērgales pagastu no vissenākajiem līdz kolhoza “ Ļeņina ceļš” laikiem ir Alfreda Šnipkes sarakstītās un izdotās grāmatas “ Vērgale laiku lokos” /Apceres un materiāli/ Rīga Avots 1992.g. un “ Vērgale laiku lokos 2” LPA LiePa 2006.g.

Vērgales pagasta muzejs, kas izvietots bijušajā muižas degvīna brūzī, pirmā stāvā atrodas Pāvilostas mākslas skolas filiāle un unikāls manteļskurstenis.

Vērgales pagasta bibliotēkas ēka un komunālās saimniecības pārvalde, bijusī muižas kalpotāju dzīvojamā māja

13. Galvenie sociālekonomiskie ieguvumi

Projekta realizācijas rezultātā tiks radīti jauni sociālekonomiskie ieguvumi Vērgales muižas kompleksa apmeklētājiem. Vērgales pagasta muzejā tiks atjaunots tiltiņš un nodrošināta piekļuve muzeja ēkā cilvēkiem ar kustību traucējumiem kā arī tiks labiekārtota muzeja apkārtnē. Nodrošināta būs piekļuve Vērgales kultūras namam cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Sakārtojot vēsturiskās ēkas, tās būs pievilcīgas tūristiem, kā arī tiks radīti jauni tūrisma produkti un piedāvājumi. Realizējot projektu un sekmējot tūrisma attīstību novadā ieguvēji būs arī Vērgales pagasta uzņēmēji, īpaši tūrisma uzņēmēji, jo projekts ir vērsts uz uzņēmējdarbības attīstību novadā.

14. Infrastruktūras attīstības projekta ilgtspēja

Projekta realizācijas rezultātā jaunradītā un rekonstruētā infrastruktūra Vērgales muižas kompleksa ēkas no pašvaldības puses tiks uzturēta kārtībā un kalpos tiek mērķiem, kas projektā ir paredzēti vismaz piecus gadus pēc projekta īstenošanas. Tam tiks izdalīti līdzekļi no pašvaldības budžeta, lai šo infrastruktūru uzturētu kārtībā vismaz piecus gadus pēc projekta īstenošanas. Projekta realizācija palīdzēs Vērgales pagasta

muzejam piesaistīt vairāk apmeklētājus, ne tikai muzeja apmeklējuma, bet arī iepazīties ar visu Vērgales muižas kompleksu un tā vēsturi.. Projektam būs multiplikatīvs efekts, jo jaunradītie rezultāti tiks popularizēti tūrisma bukletos, mājas lapās un tūrisma gadatirgos, kā jauns komplekss tūrisma piedāvājums, kas balstoties uz sakārtotu infrastruktūru, “apaugs” ar citiem tūrisma piedāvājumiem.

15.Risku izvērtējums infrastruktūras attīstības projekta īstenošanā, ietverot risku prevenciju

N.p.k.	Risks	Riska apraksts	Riska ietekme (augsta, vidēja, zema)	Iestāšanas varbūtība (augsta, vidēja, zema)	Riska novēršanas/ mazināšanas pasākumi
1.	Finanšu	Finanšu līdzekļu nepietiekamība	zema	zema	Pašvaldībai var pietrūkt finanšu resursi pašvaldības budžetā, vai rodas izmaksu sadārdzinājums. Projekta realizācijai tiks ņemts kredīts Valsts kasē. Pašreiz pašvaldībai nav kredītsaistību. Pašvaldības ikgadējā budžetā rezerves fondā tiks paredzēti finanšu līdzekļi iespējamo neparedzēto izdevumu segšanai. Pāvilostas novada pašvaldība ir projekta sagatavošanā ir izvērtējusi savas iespējas, saglabājot noteiktu aizņemšanās kapacitāti. Tas nozīmē, ka projekta izmaksu pieauguma gadījumā tiks nodrošināts papildus finansējums aizņēmuma veidā.
2.	Īstenošanas	Iekļaušanās laika grafikos	zema	zema	Projekta aktivitātes plānotas tā, lai neietekmētu projekta īstenošanu, sākotnējā fāzē veicot padziļinātu esošās situācijas un attīstības tendenču analīzi. Īstenojot projektu nobīdes no laika grafika jebkurā projekta realizācijas posmā var būt kā risks, ka projekta realizācija netiek īstenota plānotajā laikā. Lai novērstu šādu risku, tad plānojot projekta aktivitāšu laika grafiku, tiek ņemts vērā maksimālais aktivitātes īstenošanas laika, izvērtējot visus apstākļus (laika apstākļus, iepirkuma procedūras sarežģījumus, būvdarbu nobīde no plāna u.c.), kas var ietekmēt tās

		Iepirkumu procedūras risks, ja iepirkums tiek pārsūdzēts IUB			<p>izpildi. Projekta laika grafiks plānots ar rezervi, lai nepieciešamības gadījumā var veikt līguma grozījuma izmaiņas, vienlaikus nepārsniedzot maksimāli pieļaujamo projekta realizācijas laiku.</p> <p>Iepirka procedūra jau ir veikta un noskaidrots plānoto būvdarbu veicējs, ar kuru līgums tiks noslēgts pēc projekta apstiprināšanas</p>
3.	Rezultātu rādītāju sasniegšanas	Projektā netiek izpildīti plānotie rādītāji	zems	zems	<p>Projektā plānotā infrastruktūra tiks izbūvēta un sakārtota atbilstoši būvprojektam, jo pašvaldībai ir liela pieredze infrastruktūras projektu realizācijā, kā arī ir veikts iepirkums par būvdarbu veikšanu.</p> <p>Projektā plānotie jaunradītie pakalpojumi tiks realizēti, kas gan izriet no sakārtotas infrastruktūras, gan arī muzeja personāls ir pieredzējis un kompetents, lai īstenotu plānotos pakalpojumus tūristiem un apmeklētājiem.</p> <p>Plānoto apmeklētāju skaita sasniegšana tiks realizēta, jo paplašinot tūrisma piedāvājumu un strādājot pie tematiskām ekskursijām un citiem piedāvājumiem, kā arī veicot mārketinga aktivitātes un iekļaujot Vērgales muižas kompleksu vienotā tūrisma piedāvājumā, tiks piesaistīti projektā plānotie apmeklētāji.</p>
4.	Projekta vadības	Projekta vadības risks	zems	zems	<p>Projekta vadības komandai ir liela pieredze un augsta atbildības sajūta līdzvērtīgu projektu realizācijā. Būtiski ir noteikt būvuzrauga kvalitātes kritērijus, jo viņš ir nozīmīgs speciālists, lai veiksmīgi noritētu projekta vadība.</p>

16. Indikatīvs infrastruktūras attīstības projekta īstenošanas laika plāns kalendāro mēnešu griezumā

Plānotajiem būvdarbiem ir veikts iepirkums un tiklīdz projekts tiks apstiprināts, tiks noslēgts līgums ar darbu veicēju un uzsākti būvdarbi. Būvdarbus plānots veikt sešus mēnešus no līguma noslēgšanas brīža (plānotais laiks ir 2017. gada augusts). Mēnesis pēc darbu beigšanas paredzēts finanšu dokumentācijas sakārtošanai.

2017. gads			2018. gads			2018.g.
1.mēnesis	2.mēnesis	3.mēnesis	4.mēnesis	5.mēnesis	6.mēnesis	7.mēnesis
Būvniecības darbi	Būvniecības darbi	Būvniecības darbi	Būvniecības darbi	Būvniecības darbi	Būvniecības darbi	Atskaišu sagatavošana